

KÜRESEL FİNANSAL MERKEZLER ENDEKSİ'NDE İSTANBUL

Küresel Finansal Merkezler Endeksi (Global Financial Centers Index, GFCI), yılda iki defa Eylül ve Mart aylarında yayımlanan ve dünya çapında finansal merkezlerin rekabet gücüne ilişkin değerlendirmeler sunan bir rapordur. Finansal merkezlerin profil, değerlendirme ve sıralamalarını içeren GFCI, alanında uzman kurumlarca hazırlanan raporlar¹ ve global finansal hizmet sektöründeki profesyonellerin görüşlerini yansıtan online anket sonuçları esas alınarak hazırlanmaktadır.

2015 Mart ayında yayımlanan GFCI'nin 17. baskısı, belli bir oranda değerlendirmeye ulaşan 82 finans merkezine ilişkin küresel ve bölgesel bazda değerlendirmeler içermektedir.

GFCI'de, finansal merkez profilleri finansal piyasaların çeşitliliği (breadth/diversity), belirli finansal sektörlerdeki uzmanlaşma (depth/speciality) ve diğer merkezler ile olan bağlantılar (connectivity) temel alınarak belirlenmiştir. Finansal merkezler, yukarıda bahsi geçen online anketlerde değerlendirme aldıkları coğrafyaya göre² “global”, “uluslararası” veya “bölgesel” olarak gruplandırılmaktadır.

New York, Londra, Hong Kong ve Singapur GFCI'nin 17. baskısında da en yüksek değerlendirmeleri alarak, çeşitlilik, uzmanlaşma ve bağlantılı olma bakımından lider global merkezler olmayı sürdürmüşlerdir.

---

¹ Örneğin, adil ve güvenilir iş ortamına ilişkin veriler Transparency International tarafından hazırlanan “Corruption Perceptions Index”, The World Bank tarafından hazırlanan “Ease Of Doing Business Index” ve The Economist Intelligence Unit'in (EIU) hazırladığı “An Operational Risk Rating” dokümanlarından sağlanmıştır.

² Eğer bir finansal merkez hakkındaki değerlendirmelerin %70'i diğer finansal merkezlerden geliyorsa ilgili merkez “global”; %55'i diğer finansal merkezlerden geliyorsa “uluslararası” sınıfına tabi olur.

New York ve Londra'nın istikrarlı lider konumuna rağmen, Hong Kong ve Singapur başta olmak üzere Asya/Pasifik grubundaki finansal merkezlerin hızlı gelişimi dikkat çekmektedir. Nitekim Asya/Pasifik grubunda lider 10 ülkeden 9'u GFCI'nin 16. baskısındaki sıralamalarını yukarıya taşımışlardır. Benzer şekilde, kısa vadede önemli gelişme sağlayacağı öngörülen³ 10 finansal merkezin 7'si Asya/Pasifik grubuna dâhildir.

İstanbul'un da aralarında bulunduğu Doğu Avrupa ve Orta Asya grubu lider finansal merkezlerinde ise düşüş trendi görülmektedir. Doğu Avrupa ve Orta Asya grubunda lider şehirler sırası ile İstanbul, Almaata, Prag ve Varşova olup; 4 şehir de sıralama ve puanlarda düşüş yaşamıştır. GFCI'nin 17. baskısında Ukrayna'daki belirsizliğin bölgedeki finansal merkezler üzerindeki olumsuz etkisine dikkat çekilmektedir.

Doğu Avrupa ve Orta Asya'daki finansal merkezler arasında ilk sırada olan **İstanbul, GFCI'nin 16. baskısında 42'nci konumdayken, GFCI'nin 17. baskısında 12 puan ve 2 sıra gerileyerek 44'üncü sıraya yerleşmiştir.** İstanbul'un tüm bölgelerden gelen değerlendirmeler sonucu aldığı ortalama puan 634'tür. İstanbul, uluslararası ve geniş kapsamlı merkez profiline yerleştirilmekle birlikte, sıralamada ilk 40 şehir arasına giremediğinden rekabet gücündeki volatilité bazında değerlendirmeye tabi tutulmamıştır. Bölgesel bazda bakıldığında ise Kuzey Amerika ve Batı Avrupa ülkelerinden yapılan değerlendirmenin genel ortalamasının altında; Asya/Pasifik bölgesinden gelen değerlendirmelerin ise ortalamasının üstünde seyrettiği görülmektedir.

---

³ Son 2 yıllık online anket sonuçlarına göre önümüzdeki yıllarda daha da önem kazanması beklenen finansal merkezler sırası ile Şangay, Singapur, Busan, Gibraltar, Kazablanka, Hong Kong, Seul, Lüksemburg, Dalian ve Shenzhen'dir.